

# „ЕДИН УБИТ” - ДЕБЕЛЯНОВ

(анализ)



В „Един убит” Дебелянов за първи път напълно се отказва от първото лице на поетическия изказ. Тук той разказва за другия (в трето лице) от скромната и дискретно заявена позиция на Ние: „мъртвият не ни е враг”. Човекът като герой на стихотворението става важен по един нов начин — чрез житейската си съдба, а не чрез пътищата на душата си. Това именно е предметното, събитийното описание, което измества символното изразяване. Мъртвият от „Един убит” е пестеливо щрихиран образ — умишлено показан така, сякаш всеки би могъл да е на негово място. Това е и смисълът, търсен от творбата. Темата ни е позната от „В окопа” на И. Вазов, където тя е диалогично разиграна. И Дебеляновият герой носи своите прости, насъщни обвързаности с мирния живот.

*Ето, в хлътналия слог  
легнал е спокойно бледен  
с примирена скръб загледан  
в свода ясен и дълбок.*

*И по сивата земя,  
топлена от ласки южни,  
трепкат плахи и ненужни  
с кръв напръскани писма.*

*Кой е той и де е бил?  
Чий го зов при нас доведе,*

„Ненужните” вече, „с кръв опръскани писма”; „кой е той”; „клета майчина ръка” — това са фрагментите, намекващи всъщност единственото важно у мъртвия „враг” — неговата участ на човек. В контраста между „врага” и мъртвия човек се ражда голямата тъга на този текст без победители и победени.